

SISÄASIAINMINISTERIÖ

29. 11. 2013

INRIKESMINISTERIET

29.11. 2013

Sisäasiainministeriölle

Kepan lausunto hallituksen esitykseen rahankeräyslain muuttamiseksi

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitykseen rahankeräyslain muuttamiseksi. Lausuntomme pohjautuu erityisesti **pienten ja paikallisten kehitysyhteistyötä tekevien jäsenjärjestöjemme** kokemuksiin nykyisen rahankeräyslain toimivuudesta. Isompien jäsenjärjestöjemme näkemykset on huomioitu Vastuullinen Lahjoittaminen (VaLa) ry:n lausunnossa.

Näemme periaatteessa **myönteisenä, että rahankeräys säilyy luvanvaraisena ja valvottuna ja kohdistuu yleishyödylliseen toimintaan**. Näin voidaan paremmin taata lahjoittajien luottamus rahankeräystä harjoittaviin tahoihin. Luvanvaraisuus ei kuitenkaan saisi merkitä luvanhakijoille kohtuutonta hallinnollista taakkaa. Esimerkiksi järjestöjen olemassa olevia raportointikäytäntöjä tulisi hyödyntää mahdollisimman pitkälle.

Yleishyödyllisen toiminnan ja vastikkeettomuuden tulkintoihin toivomme selkeyttä. Sekä itse rahankeräysten että niillä rahoitettavien yleishyödyllisten toimintojen hyvä hallintotapa edellyttää yleensä myös kustannuksia, ja rahankeräysten tulisi voida kattaa tuotoillaan myös kohtuulliset hallintokulut.

Järjestöjen kannalta esityksen suurin parannus nykyiseen lakiin nähden on **enimmäistoimeenpanoajan pidentäminen** nykyisestä kahdesta vuodesta viiteen vuoteen. Esitämme, että myös **pienten kehitysyhteistyötä tekevien järjestöjen kohdalla enimmäistoimeenpano aika voisi olla vähintään kolme vuotta**, jolloin aika olisi yhtenevä ulkoministeriön myöntämän rahoituksen enimmäisajan kanssa.

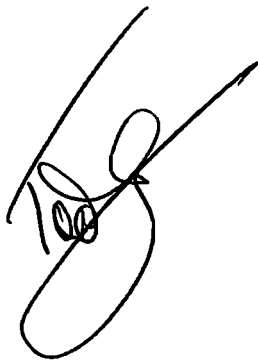
Paikalliset jäsenjärjestömme ovat kokeneet hankalaksi valtakunnallisten rahankeräyslupien saamisen. Etenkin internetin avulla toteutetut rahankeräykset eivät noudata kuntien, läänien tai edes valtioiden rajoja. Lisäksi paikallistasolla poliisilaitosten käytännöt ovat vaihdelleet. **Kyseenalaistammekin tarpeen säilyttää erilliset lupaviranomaiset valtakunnallisille (poliisihallitus) ja paikallisille järjestöille (paikalliset poliisilaitokset).**

Suhtaudumme varauksella esityksen toteutumukseen, ettei lain toimeenpano edellytä lisämäärärahoja poliisin toimintamomentille, vaikka rahankeräyslain piiriin otetaan uusia toimijoita. Käytännössä lupahallinto on nykyisin aliresursoitu. Luvan saaminen vie hyvin pitkän ajan, luvat eivät aina mahdollista uudentyyppisten keräystapojen hyödyntämistä tai joustoa tilanteiden muuttuessa, eikä yhtenäistä ja ajantasaista tietolähdettä rahankeräyslupien haltijoista ole saatavilla. Lain toimeenpanossa näihin epäkohtiin olisikin syytä paneutua ensisijaisesti.

Lupahallinnossa on toki myös mahdollisuuksia tehostamiseen. Lupamenettelyä voisi esimerkiksi suhteuttaa **rahankeräysluvan hakijan ja keräyskohteen kokoon**, jolloin luvat pienten toimijoiden lyhyen aikavälin keräyksiin voisi hoitaa kevyemmällä menettelyllä. Samoin lupamaksu voisi tällöin olla pienempi.

Lain toimeenpanon osalta jäsenjärjestömme toivovat myös **selkeämpää ohjeistusta ja neuvontaa**. Rahankeräys- ja varainhankintatavat kehittyvät nopeasti ja järjestöjen toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti, joten uusia haasteita ilmenee koko ajan. Toiminta ja lahjoittajat eivät noudata valtakunnallisia rajoja etenkin kehitysyhteistyössä, joten jäsenistössämme on noussut esille myös ohjeistuksen tarve kansainvälisten lahjoitusten vastaanottamiseen ja pyytämiseen.

Ystävällisin terveisin,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Timo Lappalainen', written over a large, loopy circular flourish.

Timo Lappalainen
Toiminnanjohtaja
Kepa ry

Kepa on 300:n kehitysyksymyksistä kiinnostuneen kansalaisjärjestön kattojärjestö ja kehityspolitiikan järjestöasiantuntija.